

Landskap: Småland. Upptecknat av: Svante Hult.
 Härad: Uppvidinge. Adress: Forsby
 Socken: Iseda. Berättat av: Nämndeman E. Andersson, Hyllegraven.
 Uppteckningsår: 1936. Född år i

Uppteckningen rör Jakt med snaror, fällor, ädel, gift och bloss.

Snaror av mässingtråd ha använts vid fångst av fågel och hare. Snaran, som var ungt 2 dm. i diam., placeras på lagom höjd över marken på den väg djuret kunde tänkas komma. Den bestod av en enkel tråds lina och fästes på olika sätt. Ibland placeras en kapp tvärs över vägen så högt att djuret kunde gå under den. Kappen sattes fast i klykior, som skars i buskarna på båda sidor om vägen. Vid mitten på kappen bands snaran med ett snöre. Man kunde även slå ned kappen i jorden och låta den stiga ut över vägen och fästa snaran vid den. Ett annat sätt var att fästa snaran vid en bäge eller grenklyka, som sattes över vägen.

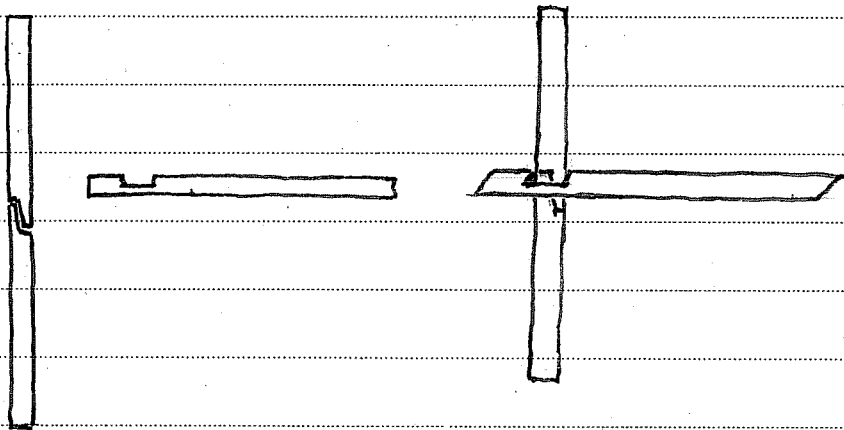
Skriv endast på denna sida!

6. sid.

Djuret stacke intet ont anande huonet i snaran och fortsatte att gå till det lög emot. Då djuret märkte att det satt fast, försökte det rycka sig loss. Vid kungöken uppkom en vilning på mässingräden och på så sätt hindrades snaran att gå opp. Djurets försök att komma loss resulterade för det mesta i att det brasslade in sig ytterligare. I trakten hade funnits ett par gubbar, som hela sitt liv använt sig av snaror och detta hölls de på med även sedan det blivit förbjudet. På de sista 10 åren hade sagesmännen under sina ofta förekommande promenader i skogen ej träffat på några snaror. Det bästa med snarorna var em. sagesmännen att kallar i synnerligen stort antal fastnade i dem.

Stockfälla användes vid grävlingfångst. En sådan fälla bestod av två stockar. Den ena låg på marken, den andra var giltbrad snett uppat och bygd med stenar. På sidorna voro pålar nedslagna, som hölls den övre

stolken i rätt spår. Giltret bestod av två lodräta stielvar,
som voro halvade ihop. För att hindra de båda lodräta
stielvarna att falla isär, sattes över skarven en vägrät
stielva även den försedd med ett hark. Stolken placerades alldeles

vid grynets utgång. När grävlingen kom, stötte den till den
vägräta stielvan. Denna, som satt mycket lös, ramlade
ner och de båda lodräta stielvarna kunde ej uppstå
stolken. Denna föll ned och delände ihjäl djuret. Någon
annans art av fållor hade sagesmannen vederligt ej använts
i trakten.

Fångstgropar hade ej heller förekommit.

Räv har jagats och jagas ännu med ål. Detta tillgås så att ett köttstycke utlägges utanför ladugården. Råven får i lugn och ro äta upp det. Närka beväll göres på samma sätt. Så håller man på en lång tid och mår råven. När man anser att denne bör hämma sig ganska säker, lägger man rej på lur en människematt och skjuter råven genom en glugg i väggen. Detta jaktsätt användes ofta med stor framgång.

Räv har även dödats med gift (strykmin). Detta jaktsätt var ganska bevärligt. Man måste vara väl förtrogen med råvens vanor för att lyckas. Giftsatsen måste nogt anpassas. Tagt för mycket gift beröddes djuret och undgick därigenom döden. Tagt man för lite, verkade det för långsamt. Djuret gick länge innan det dog och var då svårt att hitta. Dessutom voro de förgiflade alla farliga för husdjuren. Metoden har ej

använts i särdeles stor utsträckning i denna del.

Vid jakt på tjäder användes tjärbloss eller en särskild lykta, som bestod av en järnkorg fastsatt på en lång stång. I korgen hade man brinnande tjärstickor. Jägaren gick fram mot kvällen ut i skogen och hörde efter i vilken riktning tjäderna flögo, då de skulle rätta sig för natten. Då han fastställt detta, lade han en lång ^{stång} på marken. Stången pekade åt det håll fåglarna flög åt. Jägaren återvände sedan hem för att hämta gevär, lykta och en medhjälpare. När det blivit mörkt kunde jakten börja. Den utlagda stången uppsöktes. Medhjälparen ställde sig vid bakre ändan av stången och jägaren gick med gevär och lykta i stångens riktning. Den andre kunde medelst ljussignaler med en lykta rätta honom om han gick fel. När jägaren träffat på tjäderna gick hans medhjälpare fram

och övertog lyktan. Suktas många bjädrar i ett och samma
träd kunde jägaren skjuta dem alla, om han bara
böjde nederst. Föll en högre upp sittande fågel, flög
alla. Skotten brödde sig nämligen inte om. Endast
om sjenarna, som de sitta på, vidröres, bli de
skrämda. Sagesmannen hade många gånger i
sin ungdom varit med på sådan jakt.